

Verksamhetsberättelse 2024-2025

Styrelsen

Styrelsen har bestått av Yngve Thorné ordf. Sven Nordström vice ordf och projektledare, Olle Nygren kassör, Anna Petersdotter sekreterare, Ann-Charlotte Berntsson, Natuschka Lee, Carl-Ove Bertilsson, Pierre Danielsson och Robert Svensson NBA-redaktör.

Yngve och Olle tecknar föreningen var för sig.

En agenda som kallas *Två-årshjul* är inrättad. Det beskriver den planerade verksamheten två år framåt.

Under 2024 har föreningen haft konstituerande styrelsemöte + tre digitala styrelsemöten och ett tvådagars fysiskt styrelsemöte i Sollentuna.

Under 2025 har föreningen haft fem digitala styrelsemöten + några au-möten ordf, v.ordf och kassör och ett två-dagars fysiskt styrelsemöte i Sollentuna.

NordBiavelsnätverket har haft digitala träffar cirka fem gånger. Mejllistan utökades i slutet på verksamhetsperioden till 38 personer.

NordBi Aktuellt har utkommit enligt plan med två nummer per år med en upplaga på 600 ex. Redaktör är Robert Svensson.

Projektstöd från EU/Jordbruksverket

Stödet till lantrasföreningar

Detta stöd övergick från ansökan om bidrag till att upphandlas av Jordbruksverket. Föreningen lämnade en offert och ett avtal gjordes för perioden 2024-06-26 – 2026-06-26 gällande en summa på 540 000 kr. Detta stöd används till stambokföring, genbanksverksamhet, bihälsa, kartläggning av egenskaper, information (NBA, soc-medier, etc), stimulans av avelsverksamhet (NordBikonferensen, styrelsemöten, etc).

Stödet till Biodlingssektorn - parningsstationer och parningsplatser

För året 2024 söktes detta stöd genom SBR som gjorde en ansökan för samtliga biavelsorganisationer i Sverige. Vi beviljades 320 000 kr. På grund av att antalet avelsdrottningar som levererades var större än vad som budgeterats innebar det att föreningen var tvungen att täcka upp dessa kostnader med egna medel.

Inför året 2025 avsåg sig SBR rollen som koordinator av detta stöd vilket innebar att vi åter sökte detta stöd direkt från Jordbruksverket. Vi beviljades ett stöd på 515 055 kr av vilka vi endast kunde upparbeta 403 144 kr. Något som bidrog till detta var att Jordbruksverkets beslut, som borde kommit vid årsskiftet 24/25, inte kom förrän i Juni 2025. Vi fick dock bidrag till kostnader från 1 januari men osäkerheten var en faktor som bidrog till att projektet försenades vid starten.

Lurö parningsstation

Stationen har skötts av Ingvar Arvidsson. Drottningodlingen startar i slutet av maj med hjälp av drottningodlaren Bkht, som försåg Lurö med cirka 1000 drottningar och ett flertal medlemmar i föreningen, bl a Alexander Bleckert, Joakim Saxin, Kjell Gustavsson, Arne Andersson, Jean Berg m fl. Sex drönarsamhällen placeras ut på Lurö och tas hem i september. Dessutom använde ett tiotal andra drottningodlare parningsstationen, vilket innebar att totalt cirka 1100 drottningar kom ut och av dessa blev cirka 80 % äggläggande, vilket kan anses bra.

Väderöarnas parningsstation

Stationen drivs av Nordens Arks via dess biskötare Ann-Charlotte Berntsson. På Väderöarna produceras cirka 100 äggläggande bidrottningar av Nordens Ark och två andra nordbidrottningodlare, som tog ut drottningar för parning. Under 2025 drabbades Nordens Ark av Europeisk Yngelröta och parningsstationen på Väderöarna var inte öppen för medlemmar att para drottningar.

Nordbiområden med friparning

Nordbiområden är geografiska områden där biodlare tillsammans kommit överens om att bara ha nordiska bin och därför fungerar friparning.

Vitådalen, Norrbotten.

I Vitådalen, som leds av Gunnar Jonsson, finns för närvarande sex biodlare som tillsammans har cirka 80 bisamhällen. Årliga vingindexmätningar visar en mycket hög rasrenhet, och området lämpar sig därför väl för populationsparning. De drottningar som odlas (40–50 per år) används för eget bruk eller sätts i avläggare, vilka företrädesvis säljs till områden där det finns förutsättningar att utveckla nya nordbiområden. Under somrarna tar Gunnar emot ett flertal studiebesök, och vintertid hålls föreläsningar för bland annat biodlarföreningar och naturbruksgymnasier och skolor. Sommaren 2025 inleddes ett samarbete med Mats Furthenback i Raivoberg, som odlade fram varroafria drottningar av intressanta linjer som

under lång tid har visat sig fungera väl i kargt klimat. Sådana drottningar (tänkta för framtida avel) är nu placerade i en helt ny bigård, placerad ca 15 km från närmaste annan bigård.

Tavelsjö, Västerbotten.

Tavelsjö, Västerbotten. Runt den ganska stora sjön Tavelsjö och byn med samma namn finns en koncentration av nordbi odlare vilket gör renparning möjligt. Därför har en drottningodlingsklubb, Umeå biavelsklubb, bildats. Bruks- men även avelsdrottningar – levereras nu därifrån av några drottningodlare. Förmedling kan göras av Per Ruth.

Torsby, Värmland.

I och runt Torsby i norra Värmland finns ett kluster av nordbi odlare. Tony Axelsson bedriver drottningodling i mindre skala.

Storsjöområdet m fl, Jämtland.

De jämtländska nordiska bina utgör till stor del grunden för den bistam som Föreningen NordBi arbetar med. Det visade sig dock att de jämtländska bi odlarna – i första hand i Storsjöområdet måste arbeta med att få bort de inslag av andra bityper, som man kan se genom vingmätningar.

NordBi´s parningsplatser

I samarbete med lokala kluster av nordbi odlare drivs ett antal parningsplatser runt om i Sverige.

Norrfjärden, Norrbotten

Andreas Sleiss, Mats Andersson och Lennart Gran arbetar med att skapa en, och kanske ett par ytterligare, parningsplatser i Norra delen av Piteå kommun samt med att få igång drottningodling.

Stensele, Lappland

Sven Carlsson har flyttat sin drottningodling från Hästliden till Stensele vid Umeåälven. Där är klimatet mycket bättre för drottningodling och där har medhjälparen Agneta Jonsson sin bi odling som bas för verksamheten.

Grimsmark, Västerbotten

I Grimsmark Robertsfors kommun, Västerbotten har Rolf Sjöström börjat odla fram drottningar med en stor genetisk bredd (17 olika avelsdrottningar). Drottningarna har använts för att vidga renparningsområdet söderut till byarna Djäkneböda och Ratan som tidigare varit krainerområde.

Imnäs i Sollefteå kommun

I Imnäs, Ångermanland har Mats Eriksson, (som var med från början när arbetet med de nordiska bina började) nu fått sju av de närmaste biodlargrannarna att byta till nordiska bin. Med hjälp av omlarvningen av yngre förmågor så har han ökat drottningodlingen för att ytterligare kunna förse biodlare med nordiska bidrottningar som paras i området kring hans hem. Han sköter även de nordiska bikuporna som finns på Junsele djurpark.

Bryggjärn, Medelpad.

Renparningsområdet är ett område med 10 km radie runt byn Västansjö. Sedan 2024 finns endast en biodlare i området och verksamheten har inte gett någon större mängd drottningar. 2025 startade en improviserad drottningodlingskurs vilket innebar att tre nya drottningodlare gjorde sina första parningsförsök där vilket resulterade i några drottningar i alla fall.

Hoberget, Dalarna

Jonas Hagberg tillsammans med Yngve Thorné odlar drottningar som paras där. De har försäljning av deras drottningar via en egen hemsida <https://nordbi.lindan.se>.

Norduppland

2024 började arbetet med att skapa ett nordbiområde i Norduppland (Östervåla-Harbo) med parningsplats. Från början fanns 10 - 15 samhällen med nordiska bin. I slutet av 2025 fanns 22 bigårdar med totalt 90 samhällen fördelade på 10 biodlare. Den lokala biodlarföreningen har klubbats att nordiska bin rekommenderas för kommunens norra del. Ett Leaderprojekt har lett till att en föreningsbigård har skapats med tillhörande byggnad.

Nordens Ark – Stamboken

Det gamla stamboks- och härstamningsregistreringen har ersatts av en ny Access applikation. Nordens Ark har skött registreringen av avelsdrottningar fr o m 2024. Stamboken sköts av Karin Amsten vid Nordens Ark.

Samarbeten

Göteborgs Botaniska Trädgård har nu nordiska bin på sin anläggning och deltar nu aktivt i informationsarbetet.

Junsele djurpark i Ångermanland har upplåtit plats för ett par kupor med nordiska bin som ägs av Per Kjellman och sköts av Mats Eriksson. Där återstår att involvera djurparken i informationsarbetet och få dem att inse att de nordiska bina kan vara en del av attraktionskraften.

Nordens Ark informerar om nordiska bin, driver parningsstationen Väderöarna och samverkar med Föreningen Nordbi med stamboken.

Internationellt

Natuschka Lee deltog in restaureringsarbetet av SICAMM och valdes till en av de två viceordförandena. Vid SICAMM-konferensen i Stavanger deltog Natuschka Lee som styrelseledamot i SICAAM samt Ingvar Arvidsson, Per Thunman och Joakim Saxin. Natuschka är också redaktör för SICAMM Newsletter och är koordinator för SICAMM Science work team. NordGen har för närvarande ingen budget för arbetet med nordiska bin men upprätthåller en mejllista där Sven Nordström och Ann-Charlotte Berntsson finns med. Ett Zoom-möte har ägt rum.